

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/43/2013
Identifikačné číslo spisu:	4210010732
Dátum vydania rozhodnutia:	08.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Karabín
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4210010732.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Petra Szaba a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného M. G. pre pokus zločinu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20, § 14 ods. 1, § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 8. augusta 2013 v Bratislave dovolanie obvineného M. G., zastúpeného obhajcom JUDr. Milošom Kvasňovským proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 25. októbra 2013 sp. zn. 3 To 70/2011, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. G. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Komárno z 18. augusta 2011 sp. zn. 1 T 77/2010 bol obvinený M. G. uznaný za vinného z pokusu zločinu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 14 ods. 1, § 20, § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci spolupáchateľstvom podľa § 20, § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (v bode I./ rozsudku) a zločinu útoku na verejného činiteľa spolupáchateľstvom podľa § 20, § 323 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci spolupáchateľstvom podľa § 20, § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (v bode II./ rozsudku) na skutkovom základe, že

I./ dňa 11. júna 2010 v čase o 02.13 hod. v obci V. M. s ďalšími dvoma neznámymi osobami po rozbití sklenej výplne okna nachádzajúceho sa pri vchode do miestnej pobočky F. F., a.s., na U. ulici, na tam nainštalovaný bankomat, v ktorom sa v tom čase nachádzala finančná čiastka 56.820 Eur, pripevnili oceľové lano a pomocou terénneho vozidla Jeep Cherokee červenej farby EČ: L. - XXX U. republiky, sa ho pokúsili vytrhnúť a odniesť, uvedené sa im nepodarilo pre veľkosť a váhu bankomatu ako i pre pevné upevnenie, následne z miesta činu ušli, pričom uvedeným konaním F. F., a.s. so sídlom v Bratislave, Tomášikova XX, IČO: 0X XXX XXX odcudzením finančnej čiastky nachádzajúcej sa v bankomate hrozila škoda vo výške 56.820 Eur, poškodením plášťa budovy a skla tejto spoločnosti vznikla škoda vo výške 8.497,86 Eur a poškodením bankomatu pre spoločnosť G. F. F., a.s. so sídlom v Bratislave, Tomášikova XX, IČO: XX XXX XXX vznikla škoda vo výške 12.900 Eur,

II./ dňa 11. júna 2010 v presne nezistenom čase medzi 02.13 hod. až 02.25 hod. v V. po neúspešnom pokuse o odcudzenie peňažného bankomatu zabudovaného v priestore F. F., a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova XX, IČO: XX XXX XXX, pobočka BQ., spoločne najmenej s jednou ďalšou neznámou osobou unikol z miesta činu terénnym motorovým vozidlom červenej farby EČ: L. - XXX U. republiky, ktorého bol vodičom, smerom na obec F., kde ich začala prenasledovať hliadka polície Obvodného oddelenia PZ Hurbanovo v zložení stržm. K. X., stržm. U. X., v úmysle uniknúť hliadke presne nestotožnená osoba, ako spolujazdec, s konaním ktorej bol obžalovaný pre prípad vzniku takejto situácie uzročený, z vozidla vyhodila ostré kovové ostnaté predmety, ktoré spôsobili na policajnom vozidle defekt, čo ich vyradilo z ďalšieho prenasledovania, následne sa na unikajúceho obžalovaného a jeho spolujazdca napojila ďalšia hliadka polície v zložení npráp. X. N. a práp. E. T., ktorých vozidlo bolo z prenasledovania vyradené rovnakým spôsobom ako prvé vozidlo policajnej hliadky, potom ako vozidlo začalo unikať smerom na obec F., tak na privolanú hliadku Obvodného oddelenia Komárno v zložení práp. Z. P. a npor. X. P., ktorí prenasledovaným adresovali výzvu „Polícia ! V mene zákona zastavte!“ a vystrelili dva varovné výstrely do vzduchu, tak na nich z unikajúceho vozidla doposiaľ neznáma osoba, ktorá bola spolujazdcom obžalovaného, s tým, že s možnosťou takéhoto konania z jej strany bol obžalovaný uzročený, začala strelbu, ktorú následne hliadka polície opätovne strelbou do pneumatík vozidla, pričom počas strelby bol zasiahnutý M. G., ktorý utrpel strelné poranenia brucha a tenkého čreva, po zastavení vozidla najmenej jedna nestotožnená osoba nachádzajúca sa s ním vo vozidle utiekla na neznáme miesto, pričom uvedeným konaním na osobných motorových vozidlách Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre zn. KIA Ceed, EČ: M.-XXX V., Škoda Fabia Combi, EČ: M.-XXX R., Škoda Fabia, EČ: M.-XXX BR, spôsobili škodu v celkovej výške 4.155,73 Eur.

Za to bol odsúdený podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2, § 38 ods. 2, § 36 písm. j/, § 37 písm. h/ Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, pričom na výkon uloženého trestu bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť poškodenej F. F., a.s. so sídlom v Bratislave, Tomášikova XX, IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 8.497,86 Eur, poškodenej spoločnosti G. F. F., a.s. so sídlom v Bratislave, Tomášikova XX, IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 12.900 Eur a poškodenému Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Nitre, Piesková 32, škodu vo výške 4.155,73 Eur.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení zahlásil obvinený odvolanie do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č.l. 758). Včas podané odvolanie odôvodnil sám osobitným podaním zo 6. septembra 2011, ako aj podaním z 27. septembra 2011 prostredníctvom obhajcu.

Obvinený v dôvodoch svojho odvolania (č.l. 789-794) uviedol, že odvolanie podáva proti všetkým výrokom rozsudku ako aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Podľa obvineného súd prvého stupňa hrubo neetickým spôsobom pošliapal jeho zákonné a ľudské práva. Odsúdil ho amorálnym spôsobom, hoci doteraz nebol súdne trestaný a viedol slušný rodinný život, staral sa o svoju ženu i dve maloleté deti a finančné prostriedky si zadovážoval legálne vo fungujúcej a prosperujúcej spoločnosti. Poukazoval na jednotlivé zásady trestného konania, ktoré zo strany orgánov činných v trestnom konaní neboli v jeho prípade dodržiavané. Namietal zaujatosť sudcu okresného súdu, vytýkal nezákonný postup pri pribratí znalkyne z odboru psychológie do konania a napokon navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť inému nezávislému a nezaújatému okresnému súdu.

Obhajca obvineného v dôvodoch odvolania (č.l. 800-825) vytýkal napadnutému rozsudku jeho nezrozumiteľnosť a rozporupnosť. Podľa názoru obhajoby z vykonaného dokazovania nevyplýva záver o tom, že skutok spáchal obvinený. Namietal, že súd na preukázanie viny obvineného nahradzoval dôkazy domnienkami a indíciami. Pri hodnotení výpovede obvineného súd pochybil aj v tom, že otázku právneho charakteru a hodnotenia tohto dôkazu presunul na ustanovenú znalkyňu, čo je podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku neprípustné. Následne podrobne rozoberal jednotlivé vykonané dôkazy a podrobil ich vlastnému hodnoteniu. V závere odvolania navrhol napadnutý rozsudok

zrušiť a obvineného spod obžaloby oslobodiť.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 314 Tr. por. doručil rovnopis odvolania na vyjadrenie ostatným stranám trestného konania, pričom uvedenú možnosť využila iba poškodená strana Krajské riaditeľstvo PZ v Nitre, ktoré vo svojom vyjadrení z 23. septembra 2011 (č.l. 821-830) a z 12. októbra 2011 (č.l. 842-843) reagovalo na všetky námietky obvineného i jeho obhajcu a v závere svojho vyjadrenia navrhlo odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Nitre, ktorý na verejnom zasadnutí uznesením z 25. októbra 2011 sp. zn. 3 To 70/2011 odvolanie obvineného M. G. podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 25. októbra 2011, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený uložený trest v súčasnej dobe aj vykonáva.

Odpis druhostupňového rozhodnutia obvinený i jeho obhajca prevzali 8. decembra 2012, prokurátor 7. decembra 2012 a odvolanie prevzali aj poškodené strany.

Okresný súd Komárno 1. augusta 2013 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného M. G., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Miloša Kvasňovského, ktorý obvineného obhajoval aj v pôvodnom konaní. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 26. marca 2013 a smeruje proti vyššie citovanému uzneseniu krajského súdu.

V písomných dôvodoch svojho dovolania uviedol, že dovolanie podáva z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por., pretože bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený poukazoval, že každé rozhodnutie súdu musí byť v súlade so základnými zásadami trestného konania, pričom konanie predchádzajúce jeho vydaniu a samotné súdne rozhodnutie nesmú popierať základné ľudské práva a slobody, najmä právo na spravodlivý proces. Porušenie práva na obhajobu videl v tom, že v prípravnom konaní boli vykonané vyšetrovacie úkony - výpovede svedkov - príslušníkov polície, ktoré nemožno považovať za dôkaz v trestnom konaní. Namietal, že tieto výpovede nie sú autentické a jednotliví svedkovia ani nevypovedali, ale vyšetrovateľ iba ich výpovede kopíroval. Výpovede svedkov sú textovo úplne rovnaké a dokonca sa v nich opakujú rovnaké gramatické chyby vyšetrovateľa. Svedkovia v prípravnom konaní vôbec nevypovedali a vyšetrovateľ ani nevedol ich výsluch. Napriek tomu boli tieto výpovede použité ako dôkaz aj v konaní pred súdom prvého stupňa, ktorý sa na tieto výpovede v odôvodnení rozsudku odvoláva. Uvedenú skutočnosť namietal, ale neúspešne.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. znovu poukazoval na nezákonnosť vyššie uvedených svedeckých výpovedí a ďalej na nezákonnosť pribratia znalkyne z odvetvia klinickej psychológie Mgr. Majlingovej až po vykonaní celého dokazovania na návrh obžaloby. Znalkyňa hodnotila vierohodnosť jeho výpovedí, čím došlo k porušeniu zásad dokazovania, ktorých porušenie stavia závery znaleckého posudku do roviny nezákonnosti. V závere svojho dovolania navrhol, aby najvyšší súd vyslovil rozsudkom, že napadnutým uznesením krajského súdu bol porušený zákon v jeho neprospech, zrušil napadnuté uznesenie, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa a prikázal Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol v inom zložení senátu.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania s tým, že sa môžu k dovolaniu obvineného vyjadriť. Uvedenú možnosť ani jedna zo strán v súdom určenej lehote nevyužila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por., v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde

možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený prostredníctvom splnomocneného obhajcu, čo je v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. Zároveň však pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších (mimoriadnych) procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Úlohou dovolacieho súdu je posúdiť, či námietky dovolateľov obsahovo napĺňajú niektorý z nimi uplatnených dovolacích dôvodov.

Nakoľko dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podať dovolanie, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie. Dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až g/ Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti (§ 371 ods. 4 veta prvá Tr. por.). Dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Obvinený M. G. ako prvý dovolací dôvod uplatnil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Obvinený M. G. v rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal, že svedkovia - príslušníci policajného zboru (bližšie ich nekonkretizoval), na ktoré sa napadnuté uznesenie odvoláva, vôbec nevypovedali a vyšetrovateľ ani neviedol ich výsluch. Napriek tomu sa stali podkladom pre rozhodnutie súdu.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že vo veci boli vypočutí svedkovia - príslušníci policajného zboru X. N., K. X. a E. T. boli skutočne prvýkrát vyšetrovateľom vypočutí dňa 11. júna 2010 v štádiu po začatí trestného stíhania vo veci. Obvinený však opomenul uviesť, že po vznesení obvinenia boli všetci vyššie uvedení svedkovia vyšetrovateľom opätovne vypočutí, pričom o mieste a čase vykonávania vyšetrovacích úkonov bol vyzoomený obhajca obvineného JUDr. Miloš Kvasňovský. Obhajca sa týchto úkonov aj osobne zúčastnil, pričom počas výsluchov nemal na svedkov žiadne pripomienky k ich výpovedi a zápisnice na znak súhlasu podpísal. Okrem toho títo svedkovia boli vypočutí aj na hlavnom pojednávaní, teda bola dodržaná kontradiktórnosť konania. Obvinený i jeho obhajca mali možnosť vypočuť svedkov a kľásť im otázky. Dokonca na návrh obhajcu obvineného boli časti výpovede svedkov prečítané samotným obhajcom. Z uvedeného vyplýva, že v posudzovanej veci k

namietanému porušeniu práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nedošlo, pretože obhajoba i obvinený mohli v priebehu súdneho konania plne realizovať svoje práva.

Obvinený ako ďalší dovolací dôvod uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Uvedený dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané, resp. neboli vykonané zákonným spôsobom, prípadne na dôkazoch, ktoré neboli získané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch získaných nezákonne, musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmá. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu založil obvinený znovu na námietke, že vo veci neboli vypočutí príslušníci policajného zboru zákonným spôsobom. Okrem toho uvedený dovolací dôvod založil na námietke voči priratiu znalkyne z odvetvia psychológie Mgr. Majlingovej.

K uvedeným výhradám obvineného považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že na nezákonnosť týchto dôkazov poukazoval obvinený už v dôvodoch svojho odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na jeho výhrady adekvátne reagoval súd druhého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia. V tomto smere ani dovolací súd žiadne pochybenie pri vykonávaní jednotlivých dôkazov nezistil. Tu treba zdôrazniť, že v každej konkrétnej veci musí sám súd rozhodnúť o tom, akými dôkaznými prostriedkami bude objasňovať určitú okolnosť, ktorá je dôležitá pre náležité zistenie skutkového stavu veci a pre správne rozhodnutie o vine, či nevine obvineného. Výplýva to z ústavného princípu nezávislosti sudcov pri výkone ich funkcie a z ich viazanosti len právnym poriadkom. Podstata uvedeného princípu spočíva najmä v tom, že sudcom nemožno v konkrétnej veci prikazovať, ako majú vo veci rozhodnúť a taktiež im nemožno prikazovať, aké dôkazy majú v záujme zistenia skutočného stavu veci vykonať a akým spôsobom majú vykonané dôkazy hodnotiť.

V posudzovanej veci, ako už bolo vyššie uvedené, dovolací súd konštatoval, že výsluchy svedkov boli vykonané zákonným spôsobom a čo sa týka priratia znalkyne do konania, táto bola prirátaná za dodržania všetkých procesných ustanovení. Je síce pravdou, že znalkyni bola položená nesprávne koncipovaná otázka (č. 7), avšak táto skutočnosť nemala na konečné rozhodnutie žiadny vplyv, pretože odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní obvineného na uvedený znalecký posudok vôbec neprihliadal. Je teda evidentné, že dovolacie námietky obvineného obsahovo nenapĺňajú ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného M. G. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.